Publieksmonitor pensioenen

Rapport – kwartaal 4, 2024

Januari 2025

Wouter Jacobs
Senior Research Consultant
wouter.jacobs@marketresponse.nl

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

MARKET RESPONSE

Inhoudsopgave

Introductie
- Periodiek onderzoek
- Het meten van vertrouwen
- Dimensies van vertrouwen in pensioen

Conclusies
Resultaten
- Vertrouwen
- Kennis
- Gedrag
- Communicatie

Bijlagen
- Verantwoording
- Tabellen resultaten

In opdracht van:

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Wouter Jacobs
Senior Research Consultant
wouter.jacobs@marketresponse.nl

Sjof Raaijmakers
Research Consultant
sjof.raaijmakers@marketresponse.nl

Twan Karremans
Data Consultant
twan.karremans@marketresponse.nl

Periodiek onderzoek

SZW informeert met alle stakeholders binnen de pensioensector het grote publiek over de vernieuwing van het pensioenstelsel. Daarbij is het belangrijk om goed inzicht te hebben in het draagvlak voor het stelsel. Dit draagvlak wordt gedefinieerd als vertrouwen: vertrouwen in hoe pensioen geregeld is in Nederland, vertrouwen in de organisaties die dat geregeld hebben en het gevoel dat het zorgvuldig en eerlijk gaat.

Met deze publieksmonitor wil het Ministerie van SZW over meerdere jaren de reactie van het Nederlandse publiek op alles wat ze horen en zien over het pensioen inzichtelijk maken. De monitor dient daarmee inzicht te bieden in de mate waarin de communicatiedoelen van SZW en de andere stakeholders worden gerealiseerd.

Voor u ligt het rapport met de uitkomsten van de twaalfde meting. Na deze inleiding volgt een overzicht van de belangrijkste bevindingen. Vervolgens worden achtereenvolgens het vertrouwen, de kennis en het gedrag van het publiek ten aanzien van het pensioenstelsel weergegeven. Dit rapport wordt afgesloten met een beknopte onderzoeksverantwoording.

De centrale vraag binnen dit onderzoek is:
In welke mate heeft het algemene publiek vertrouwen in het pensioenstelsel en de partijen die betrokken zijn bij de uitvoering ervan, hoe ontwikkelt dit vertrouwen zich in de tijd en hoe kunnen ontwikkelingen worden verklaard?

Te beantwoorden deelvragen in dit rapport:

Kennis, beleving en gedrag
- Wat is het kennisniveau van het publiek met betrekking tot het pensioenstelsel?
- Wat is de beleving en houding (waaronder het vertrouwen) van burgers met betrekking tot het pensioenstelsel?
- Wat doet het publiek in relatie tot het pensioenstelsel (informatie verzamelen, keuzes maken etc.)?

Verklaren van verschillen en ontwikkelingen
- Wat veroorzaakt de veranderingen op het gebied van kennis, beleving en gedrag in de tijd en welke rol speelt de publiekscampagne hierbij?
- In hoeverre zijn de gebruikte middelen gezien en hoe worden deze beoordeeld?
- Hoe verschillen de diverse doelgroepen van elkaar?

Het meten van vertrouwen

Vertrouwen is een complex en samengesteld begrip dat daarom niet goed met één vraag te meten is. Ten behoeve van dit onderzoek is er een vertrouwensconstruct ontwikkeld dat zijn theoretische basis kent in publicaties van o.a. Van Raaij (2009) en Moin (2021). Het construct bevat de volgende dimensies:

- Toereikend (doet wat het moet doen)
- Stabiel
- Eerlijk (integer, eerlijk verdeeld)
- Deelnemer-vriendelijk (goede bedoelingen)
- Identificatie (waardencongruentie)
- Communicatie (transparantie)

De dimensies zijn geoperationaliseerd tot stellingen (zie volgende pagina). Hierbij is samengewerkt met wetenschappers. Na de eerste meting is het vertrouwen geconstrueerd, gefinetuned en gevalideerd door middel van statistische technieken. De stellingen zijn voorgelegd in het online onderzoek en gescoord op een 5-puntsschaal (helemaal mee oneens -> helemaal mee eens).
In het hoofdstuk vertrouwen zijn de scores op de verschillende dimensies van vertrouwen weergegeven. Deze zijn tot stand gekomen door het bepalen van een gewogen gemiddelde van de scores op de stellingen die horen bij de betreffende dimensie. Het overall vertrouwen is vastgesteld door het berekenen van een gemiddelde score van de verschillende dimensies. De gewichten van de stellingen zijn bepaald aan de hand van factoranalyses. De scores zijn uiteindelijk genormaliseerd naar een schaal lopend van 1 tot 10 waarbij een score tussen 1 en 4 wordt beschouwd als ‘weinig vertrouwen’, een score tussen 4 en 7 als ‘neutraal’ en een score tussen 7 en 10 als ‘veel vertrouwen’.

Doelgroep en subdoelgroepen

Voor dit onderzoek is er binnen de populatie van personen 18+ een gestratificeerde steekproef getrokken waarbij onderstaande drie voor pensioen relevante subgroepen worden onderscheiden. De data zijn achteraf gewogen op o.a. leeftijd en regio zodat de totale resultaten representatief zijn voor Nederland 18+.

- Niet gepensioneerden tot 55 jaar. Voor deze groep ligt het pensioenmoment nog wat verder in de toekomst (59% van de bevolking in Nederland 18+)
- Niet gepensioneerden, ouder dan 55 jaar. Voor deze groep geldt dat het pensioenmoment dichtbij komt (23% van de bevolking 18+)
- Gepensioneerden (18% van de bevolking 18+).

Daarnaast wordt onderscheid gemaakt naar de mate waarin men financieel geletterd is. Deze onderverdeling is gemaakt op basis van het zelf gerapporteerde vermogen om financiële zaken te regelen en op orde te houden. Voor de groep hoog financieel geletterden geldt dat zij met vertrouwen vrijwel alle financiële zaken zelf kunnen regelen, de groep die wordt aangemerkt als gemiddeld financieel geletterd kan dit gedeeltelijk zelf maar spreekt ook onzekerheid uit met betrekking tot het regelen van een deel van de zaken. Voor de groep laag financieel geletterden geldt zij weinig vertrouwen hebben in het eigen kunnen als het gaat om het regelen en op orde houden van de financiële zaken. De drie genoemde groepen zijn gedefinieerd door middel van een clusteranalyse. De steekproef wordt uiteindelijk gewogen zodat zij representatief is voor de populatie van personen 18+. Meer informatie over de weging is te vinden in de bijlage Onderzoeksverantwoording.

Dimensies van vertrouwen in pensioen

Toereikend
- Het pensioen is waardevast, dat wil zeggen dat het er rekening mee houdt dat het leven steeds duurder wordt
- Het pensioen is goed afgestemd op wat je nodig hebt als je met pensioen gaat
- De manier waarop pensioenen geregeld worden gaat uit van wat het beste is voor de mensen die werken en de mensen die gepensioneerd zijn

Stabiel
- De partijen die in Nederland over pensioenen gaan, zullen niet zomaar omvallen
- Tegen de tijd dat ik met pensioen ga, is er voldoende geld om mij tot mijn dood pensioen uit te betalen

Eerlijk
- Bij het pensioen wordt er netjes en zorgvuldig omgegaan met de pensioenbetalingen
- De manier waarop pensioenen in Nederland zijn geregeld, is eerlijk
- Bij het pensioen is op een eerlijke manier rekening gehouden met wat het beste is voor ouderen en jongeren

Deelnemer-vriendelijk
- Partijen die betrokken zijn bij het pensioen zijn goed bereikbaar voor vragen
- Ik krijg eerlijke informatie over pensioen

Identificatie
- Ik voel me verbonden met de partijen die over pensioenen gaan
- De manier waarop pensioenen geregeld worden is goed voor mens, milieu en de samenleving

Duidelijke communicatie
- Pensioen wordt uitgelegd op een manier die ik begrijp
- De informatie die je ontvangt over je pensioen is duidelijk en begrijpelijk

Belangrijkste conclusies

Het pensioenvertrouwen stabiliseert, de bekendheid met verandering in het pensioen neemt iets toe

Vertrouwen in pensioen stabiel t.o.v. het vorige kwartaal	• Na enkele kwartalen van geleidelijke stijging van het vertrouwen, stabiliseert dit in het laatste kwartaal van 2024. • Het vertrouwen is het hoogst onder gepensioneerden en hoog financieel geletterden*.
Net als in eerdere kwartalen zien we dat een grote groep geen uitgesproken vertrouwen of wantrouwen heeft over hoe het pensioen geregeld is, de groep die geen vertrouwen heeft is iets groter geworden	• Een groep van 12% heeft duidelijk geen vertrouwen. Dat heeft vooral te maken met een algeheel gebrek aan vertrouwen in de pensioensector en/of de overheid, en met scepsis ten aanzien van het nieuwe stelsel. Deze groep heeft niet het idee dat het nieuwe pensioen een verbetering zal zijn en men is met name negatief over de beleggingen. Ook vindt men dat het pensioen onvoldoende wordt geïndexeerd en twijfelt men over de toekomstbestendigheid van het pensioen. • Een grote middengroep van ca. 60% heeft geen uitgesproken vertrouwen of wantrouwen ten aanzien van hoe het pensioen geregeld is. Aan de ene kant zien we bij deze groep enige scepsis; richting de politiek en de fondsen, het steeds lager worden van het pensioen en het nieuwe stelsel. Mensen geven aan dat het nu nog wel goed is maar dat ze het voor de toekomst nog maar moeten zien. Aan de andere kant is er wel vertrouwen wat voorkomt uit het gevoel dat het goed geregeld is in Nederland en goede persoonlijk ervaringen. • Ruim een kwart heeft veel vertrouwen. Dat komt met name voort uit een algemeen vertrouwen dat het goed geregeld is in Nederland, de goede wet- en regelgeving en ervaringen uit het verleden. Daarnaast heeft deze groep hun zaken meestal goed voor elkaar.
Geen grote ontwikkelingen zichtbaar m.b.t. publieke pensioenkennis	• De kennis die het publiek heeft over de basiskenmerken van het pensioen is hoog en verandert niet wezenlijk in de tijd. • Het feit dat de hoogte van je pensioen vooral wordt bepaald door wat je inlegt (en niet meer wat je loon was), wordt geleidelijk aan door iets meer mensen bevestigd.
Iets meer proactieve bemoeienis met het pensioen, bekendheid met veranderingen weer iets toegenomen	• De bekendheid met veranderingen in het pensioen neemt weer iets toe. Relatief wat meer mensen weten dit via de werkgever. • Dalende trend bij het openen en lezen van (digitale) post zet door. Mensen houden zich wel iets meer proactief met pensioen bezig (door het UPO te bekijken en/of zich op een andere manier met pensioen bezig te houden).

Context van dit onderzoek:

Dit onderzoek meet vertrouwen en bekendheid met de veranderende regels op hoog over niveau. Dit onderzoek kan niet worden gebruikt om conclusies te trekken over het bereik en effect van de publiekscampagne over pensioenduidelijkheid.nl.

* Construct waarmee de mate waarin men in staat is om zelfstandig financiële zaken te regelen, uit kan worden gedrukt. Zie pag. 4 voor meer toelichting

Resultaten | Vertrouwen

De geleidelijke stijging in het vertrouwen in 2024 stabiliseert in het laatste kwartaal van het jaar

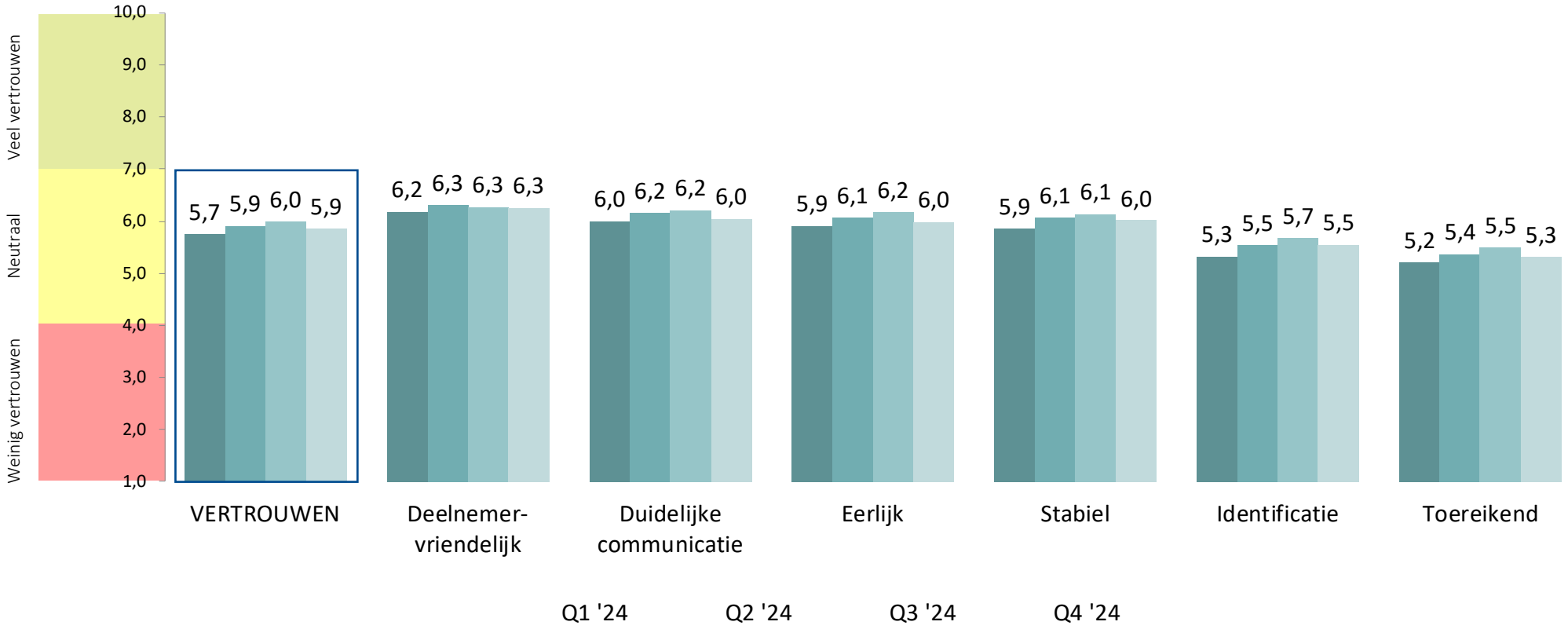

Link naar tabel vertrouwen pensioenstelsel

Net als bij het overall vertrouwen zien we op de onderliggende vertrouwensaspecten een daling van 1 à 2 tienden t.o.v. het derde kwartaal van 2024. Dit verschil valt binnen het betrouwbaarheidsinterval van het onderzoek. Het vertrouwen en de onderliggende aspecten zijn dus niet significant anders dan in het derde kwartaal.

Vertrouwen is het hoogst onder gepensioneerden en hoog financieel geletterden

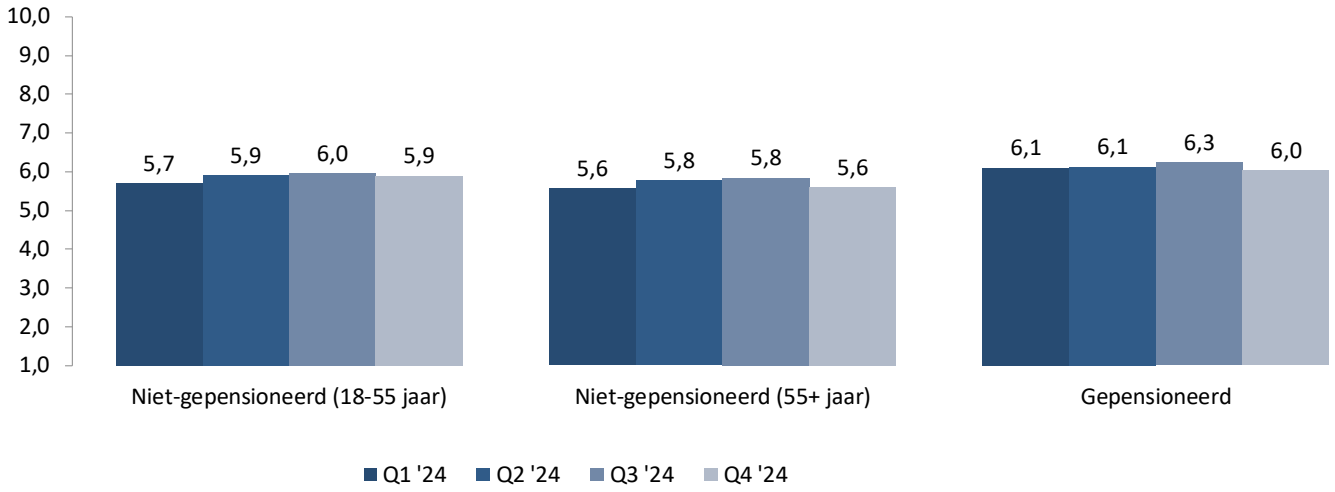

Link naar tabel vertrouwen pensioenstelsel wel/niet gepensioneerd

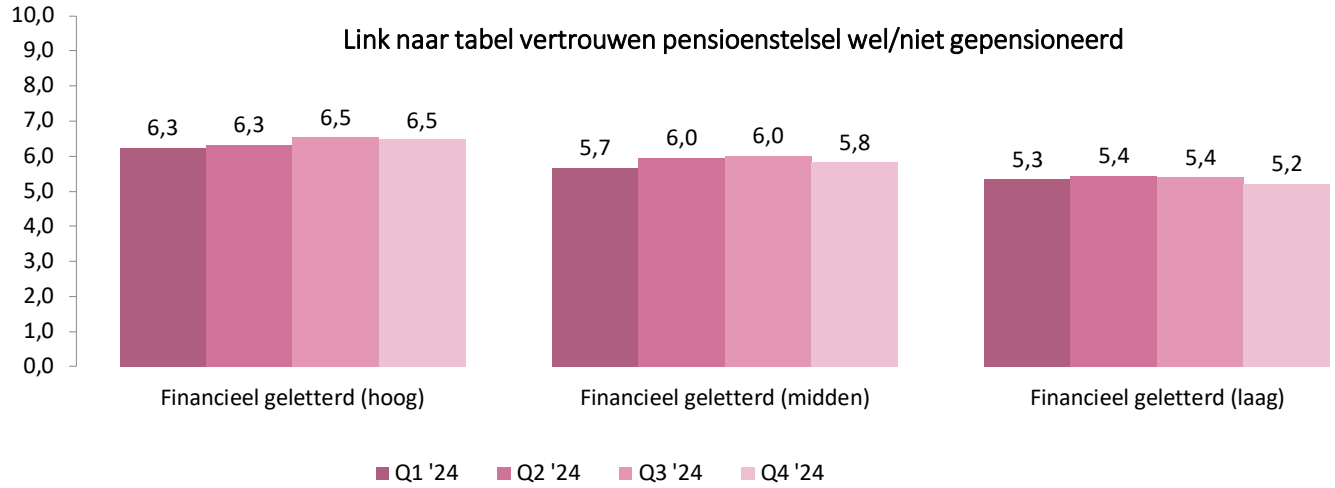

Link naar tabel vertrouwen pensioenstelsel mate van financieel geletterd

Het pensioenvertrouwen is hoger onder gepensioneerden en lager onder de groep die nog net niet gepensioneerd is (niet-gepensioneerd, 55+ jaar).

Daarnaast zien we dat het vertrouwen over de gehele meetperiode het hoogst is onder de groep financieel hoog geletterden. De groep financieel laag geletterden heeft het minste vertrouwen in de manier waarop pensioenen zijn geregeld.

Een gebrek aan vertrouwen komt vooral voort uit algemeen wantrouwen richting de overheid en de fondsen en scepsis ten aanzien van het nieuwe stelsel. Vertrouwen wordt veroorzaakt door een gevoel dat het goed geregeld is en goede persoonlijke ervaringen.

Het publiek is gevraagd om het eigen vertrouwensoordeel toe te lichten. In het overzicht hieronder is een samenvatting weergegeven van de meest genoemde en typerende onderbouwingen per vertrouwenscategorie. We zien in de toelichtingen dat het nieuwe pensioenstelsel regelmatig wordt benoemd. Daarbij valt op dat de groep met weinig tot geen vertrouwen de kenmerken van het nieuwe stelsel vooral negatief uitlegt. Veranderingen zorgen voor onzekerheid en met name beleggen wordt als iets negatiefs benoemd. Mensen met vertrouwen spreken uit dat het nieuwe stelsel in breed en grondig overleg tot stand is gekomen, er is goed over nagedacht en het is toekomstbestendig.

Weinig tot geen vertrouwen (score 0 tot 4): 12%

De groep die weinig tot geen vertrouwen heeft bevat verhoudingsgewijs iets meer jongeren (tot 55 jaar) en iets meer bijna-pensioneerden (55-67 jaar).
De meest genoemde toelichtingen hierop zijn:

- Een deel van het wantrouwen is diepgeworteld. “de overheid en/of pensioenbestuurders hebben het alleen voor zichzelf goed geregeld” en “ze stelen geld van mijn salaris”/ Het is voor deze groep onduidelijk wat er met de inleg gebeurt.
- Een ander deel van de mensen met weinig vertrouwen heeft scepsis ten aanzien van het nieuwe stelsel. Sommigen merken op dat het (oude) pensioenstelsel goed was en dat de burgers niet om veranderingen hebben gevraagd. Het nieuwe stelsel geeft onzekerheid en de informatie hierover wordt als onduidelijk omschreven.
- Sommige mensen met wantrouwen richting het nieuwe stelsel benoemen specifiek het beleggen als negatief punt. Zij pikken op uit communicatie dat het pensioen in nog grotere mate afhankelijk wordt van beleggingsresultaten en geven aan hier geen vertrouwen in te hebben.
- We zien binnen deze groep ook meer generieke negatieve denkbeelden over pensioen zoals dat het pensioen niet meegroeit met de inflatie en dat er geen geld meer over is als ze straks zelf met pensioen gaan.
- Ook wordt in deze groep getwijfeld aan de betaalbaarheid van het pensioen in Nederland. Met name door vergrijzing en de pensioenleeftijd die telkens verschuift.
- Een paar mensen merkt op dat de regels rondom het pensioen steeds veranderen, dat geeft onzekerheid.

Neutraal (4 tot 7): 62%

Een grote groep in het midden zegt enig vertrouwen te hebben of bestempelt het vertrouwen als neutraal. De groep bevat verhoudingsgewijs iets meer gepensioneerden.

- Binnen deze groep zien we veelal vergelijkbare zorgen als bij de groep met weinig tot geen vertrouwen:
  - Mensen zijn sceptisch ten aanzien van de overheid en de pensioenfondsen. Ze benoemen dat er verkeerde beleggingen gedaan worden en ze het vooral voor zichzelf goed regelen.
  - Mensen merken op dat het pensioen steeds lager wordt en er de afgelopen jaren onvoldoende of niet is geïndexeerd.
  - Mensen zijn sceptisch t.a.v. het nieuwe stelsel. Het zou niet transparant en eerlijk zijn en men heeft twijfels over het rendement van de beleggingen.
  - Mensen twijfelen over de toekomstbestendigheid van het pensioen in Nederland.
- Er is een groep die licht sceptisch is- “het lijkt nu oké maar voor de toekomst moet ik het nog maar zien/”
- Echter is er in deze groep ook vertrouwen. Dat komt met name voort uit een algemeen gevoel dat het in Nederland wel goed geregeld is. Daarnaast heeft men vertrouwen in (de dekkingen van) de pensioenfondsen.
- De positieve houding komt ook voort uit goede persoonlijke ervaringen; gepensioneerden zijn tevreden met het pensioen en men doet wat er beloofd is.

Veel vertrouwen (7 t/m 10): 25%

Een kwart heeft veel vertrouwen in de manier waarop pensioen is geregeld in Nederland. Deze groep bevat relatief wat meer jongeren (tot 55 jaar) en gepensioneerden.

- Het vertrouwen kom met name voort uit een basaal vertrouwen dat het pensioen in Nederland goed geregeld is. Deze groep haalt o.a. aan dat we één van de beste en meest stabiele pensioenstelsels hebben van de wereld. Daarnaast zorgen de goede dekkingen, de strenge regels en het toezicht in Nederland voor vertrouwen.
- Een aanzienlijk deel in deze groep geeft aan vertrouwen te hebben omdat ze het zelf goed voor elkaar hebben.
- Ook het nieuwe stelsel wordt in deze groep benoemd. Mensen merken op dat er goed en lang is nagedacht over het nieuwe stelsel en dat dit breed wordt gedragen. Maar er is ook lichte scepsis onder een deel van deze groep. Publieke discussie tussen voor- en tegenstanders van het nieuwe pensioen zorgt voor onrust en de werking van het nieuwe stelsel is voor sommigen onduidelijk.

Resultaten | Kennis

Het besef dat de hoogte van het pensioen vooral wordt bepaald door wat je inlegt en niet door wat je loon is geweest, neemt geleidelijk iets toe

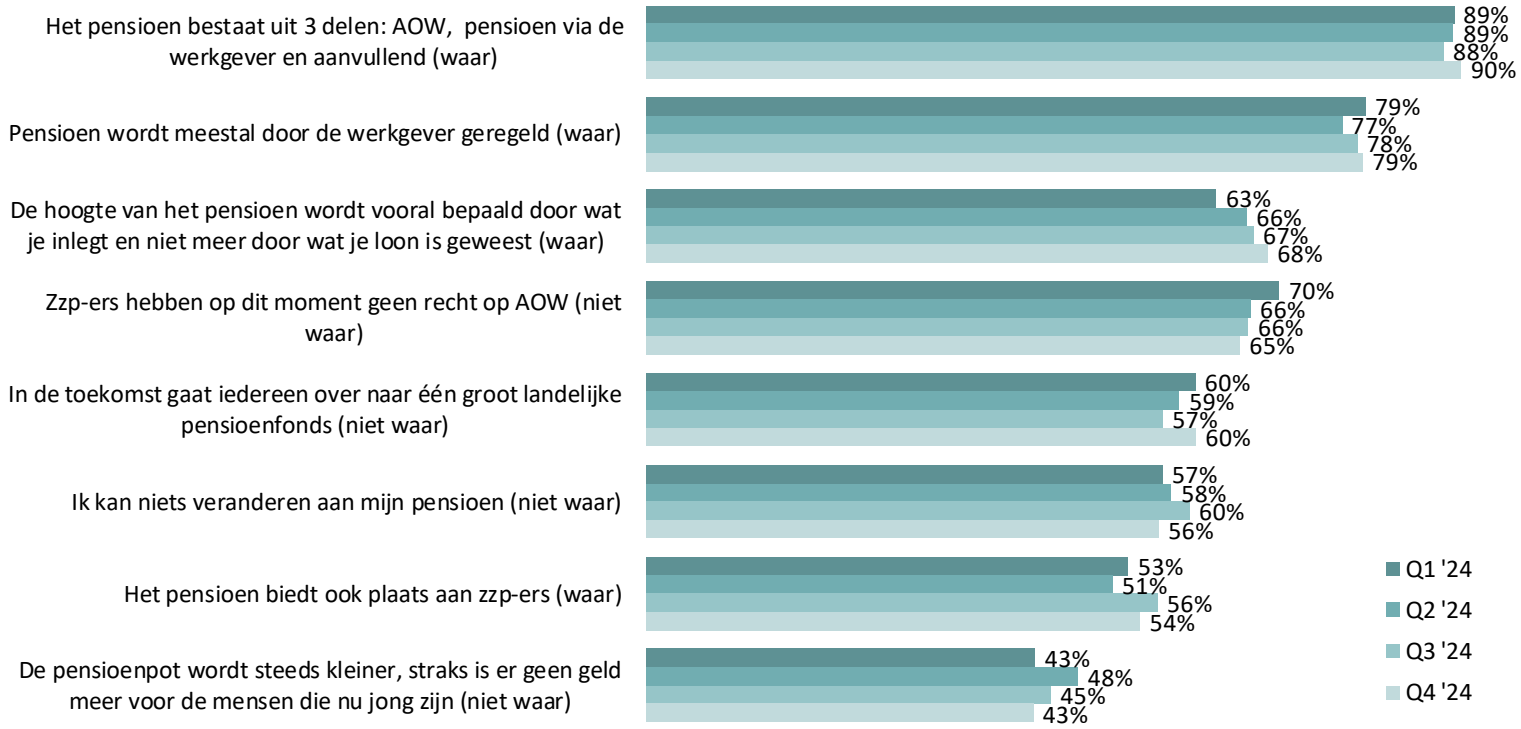

Link naar tabel bekendheid pensioen

In de grafiek is het aandeel van het publiek weergegeven dat de betreffende vraag juist heeft beantwoord.
Zij hebben dus het antwoord gegeven dat tussen haakjes achter de stelling is weergegeven.

De basiskenmerken van het pensioen zijn bij de meeste mensen bekend. Nederlanders weten dat het pensioen bestaat uit 3 delen en dat het meestal door de werkgever wordt geregeld.

Het feit dat de hoogte van je pensioen vooral wordt bepaald door wat je inlegt (en niet meer wat je loon was), wordt geleidelijk aan door iets meer mensen bevestigd.

We zien geen grote verschuivingen in de tijd als het gaat om de kennis van het pensioen.

(Bijna) gepensioneerden en financieel hoog geletterden hebben, over het algemeen, de meeste kennis over het pensioen

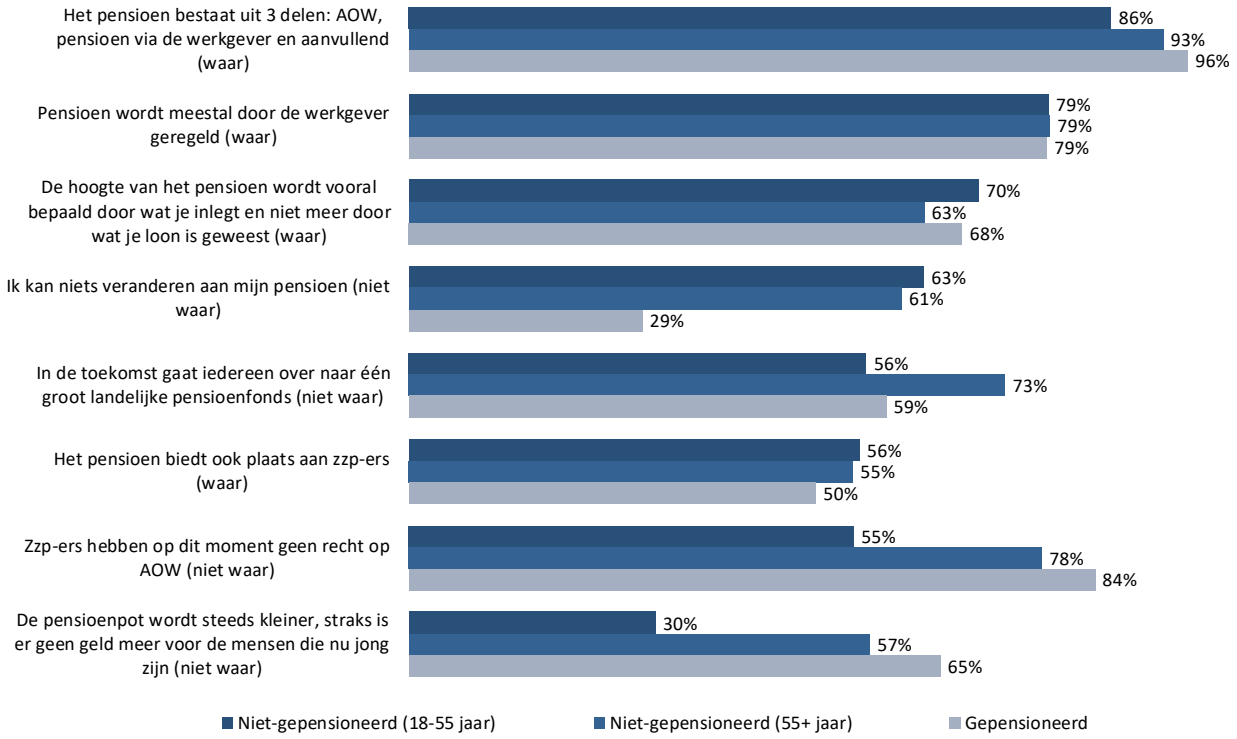

Link naar tabel bekendheid pensioen wel/niet gepensioneerd

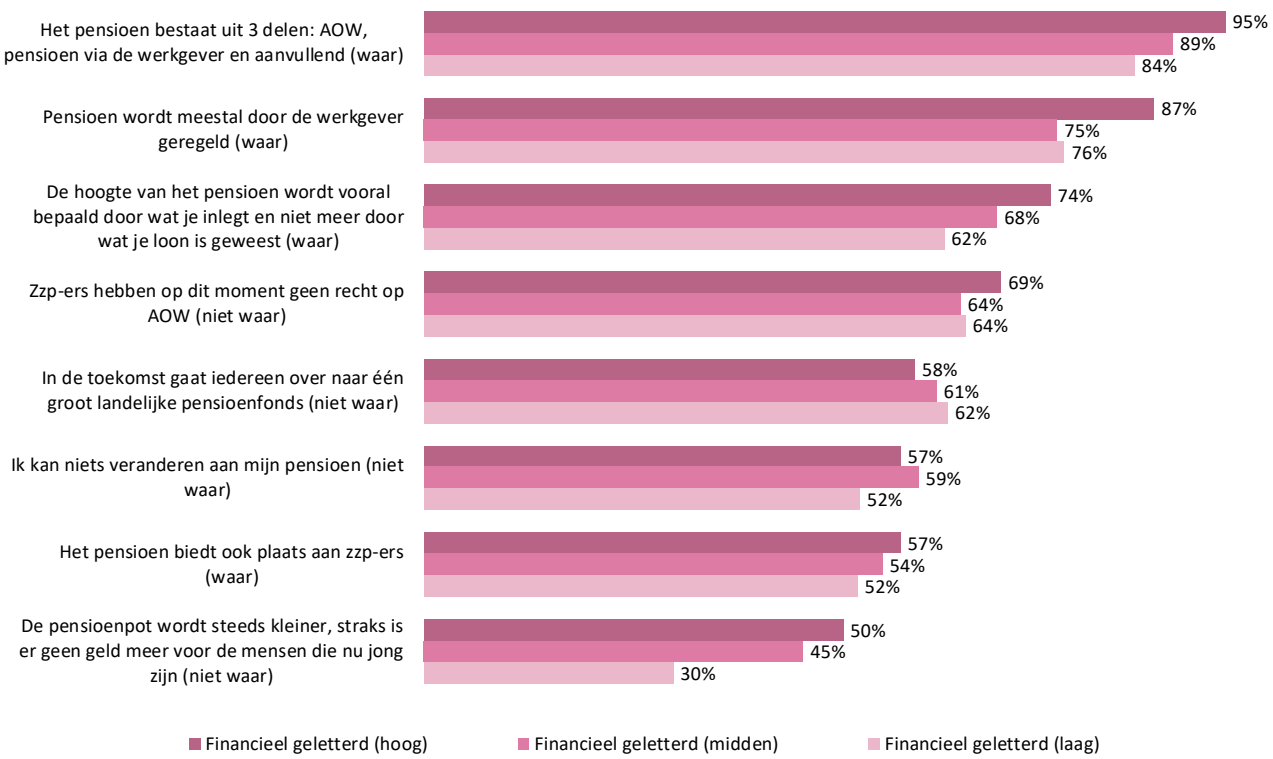

Link naar tabel bekendheid pensioen mate financieel geletterd

In de grafieken is het aandeel van het publiek weergegeven dat de betreffende vraag juist heeft beantwoord.
Zij hebben dus het antwoord gegeven dat tussen haakjes achter de stelling is weergegeven.

Resultaten | Gedrag

Dalende trend bij het openen en lezen van (digitale) post zet door, mensen houden zich wel iets meer proactief met pensioen bezig

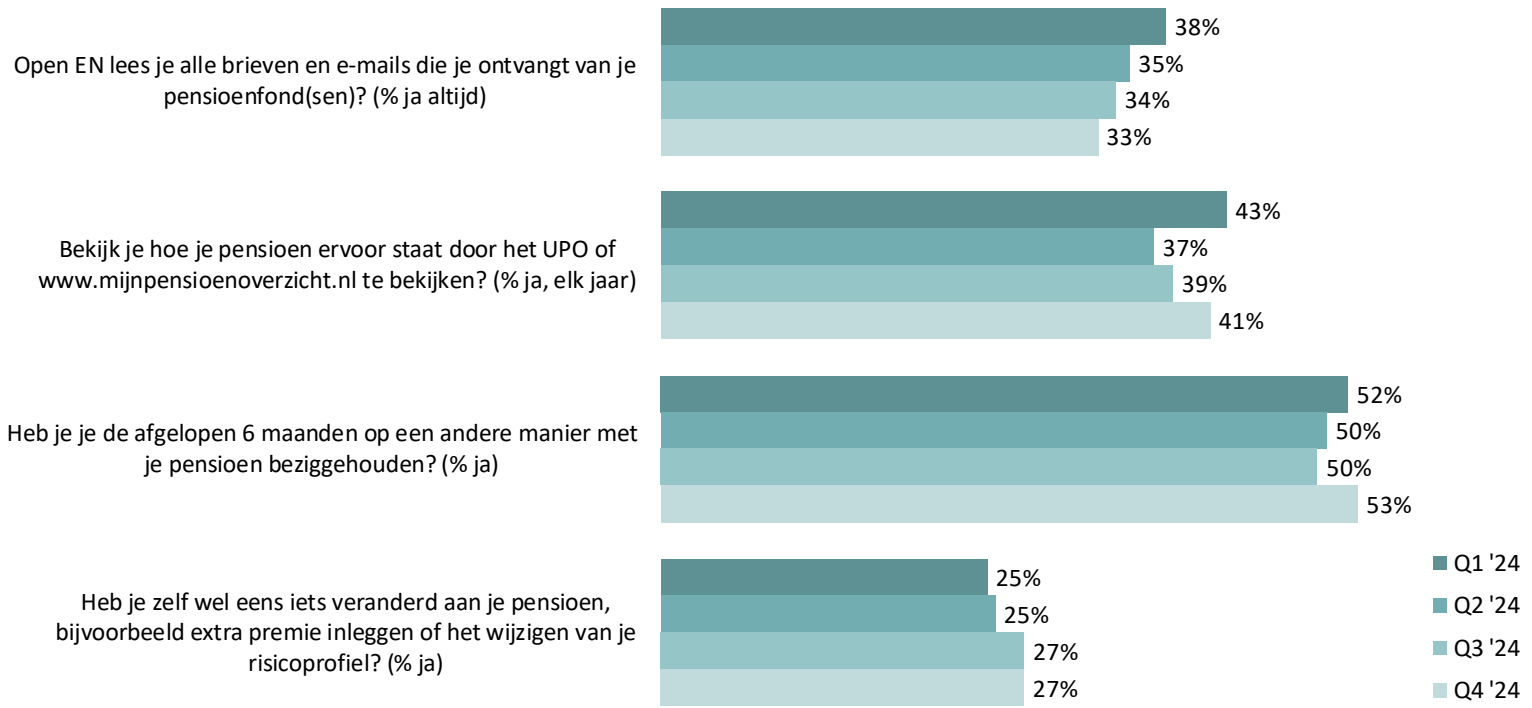

Link naar tabel gedrag

Het aandeel van de mensen dat zegt alle brieven en e-mails te lezen is wederom iets verder afgenomen ten opzichte van het vorige kwartaal. Als we alle eerdere metingen in ogenschouw nemen, dan zien we dat dit percentage geleidelijk afneemt (van 42% in kwartaal 1 van 2022 naar 33% in kwartaal 4, 2024).

We zien dat mensen wel iets vaker zelf kijken hoe het pensioen ervoor staat en/of aangeven zich op een andere manier met pensioen te hebben beziggehouden.

De groep mensen die zegt zich te hebben beziggehouden met het pensioen is min of meer stabiel in de tijd.

Financieel hoog geletterden zijn meer met het eigen pensioen bezig, ‘jongeren’ (55-minners) lezen veel minder vaak post van pensioenfondsen en bekijken veel minder vaak hoe het pensioen ervoor staat

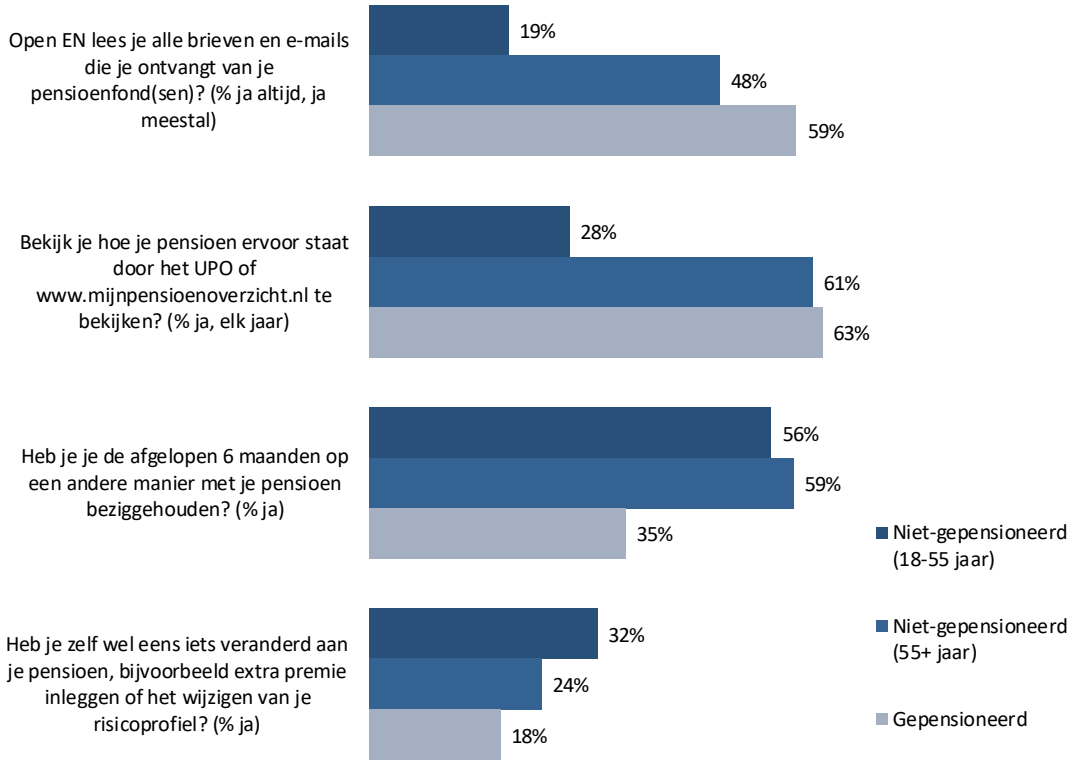

Link naar tabel gedrag wel/niet gepensioneerd

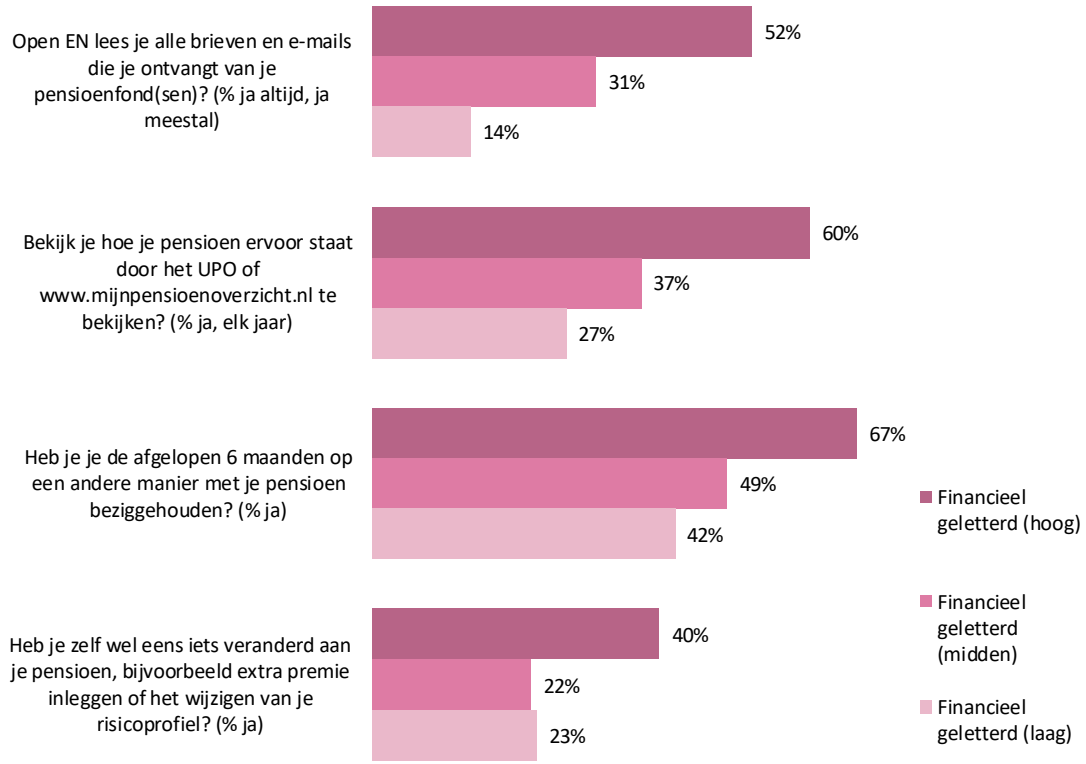

Link naar tabel gedrag mate van financieel geletterd

Resultaten | Communicatie

Bekendheid met veranderingen in het pensioen neemt weer iets toe

De bekendheid met het feit dat er dingen gaan veranderen aan het pensioen, is na een daling in het tweede kwartaal, nu al weer twee kwartalen licht gestegen.

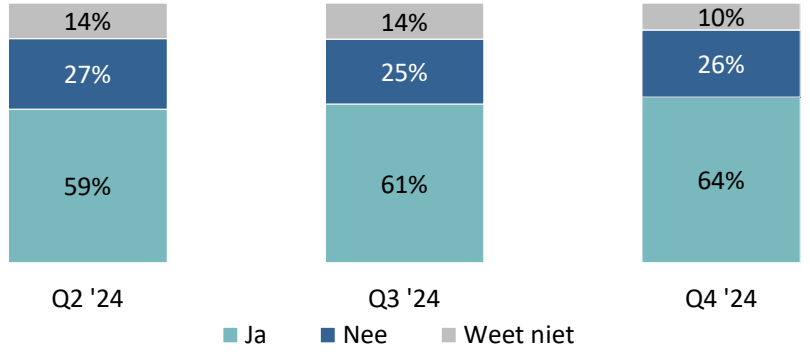

Link naar tabel bekend met veranderingen

Vraag: Het kabinet heeft samen met werknemers- en werkgeversorganisaties in 2019 een pensioenakkoord gesloten met afspraken over pensioenen en AOW. Ben jij bekend met het feit dat er dingen gaan veranderen aan het pensioen in Nederland?

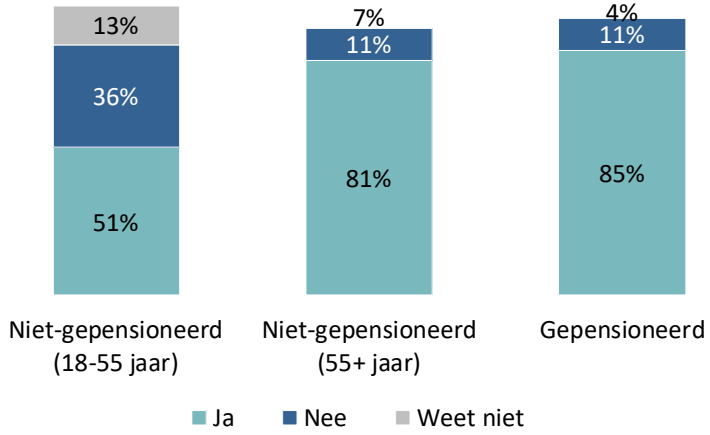

Link naar tabel wel/niet gepensioneerd

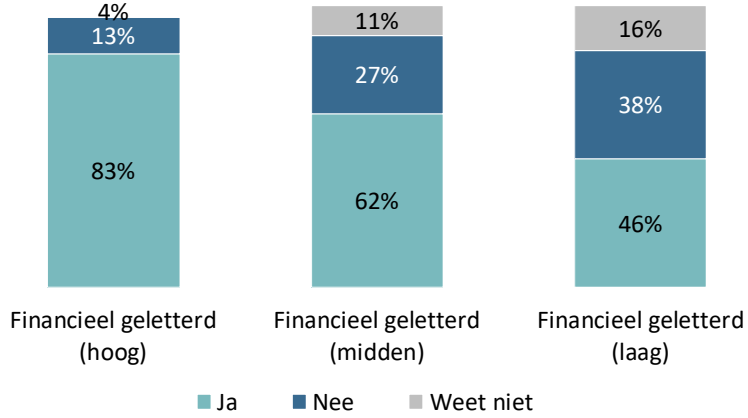

Link naar tabel mate financieel geletterd

Mensen horen het meest via het nieuws en het pensioenfonds/de verzekeraar over de wijzigingen in het pensioen

In het vierde kwartaal is voor relatief veel mensen (19%) de werkgever de bron van de bekendheid. 15% noemt de commercial als bron.

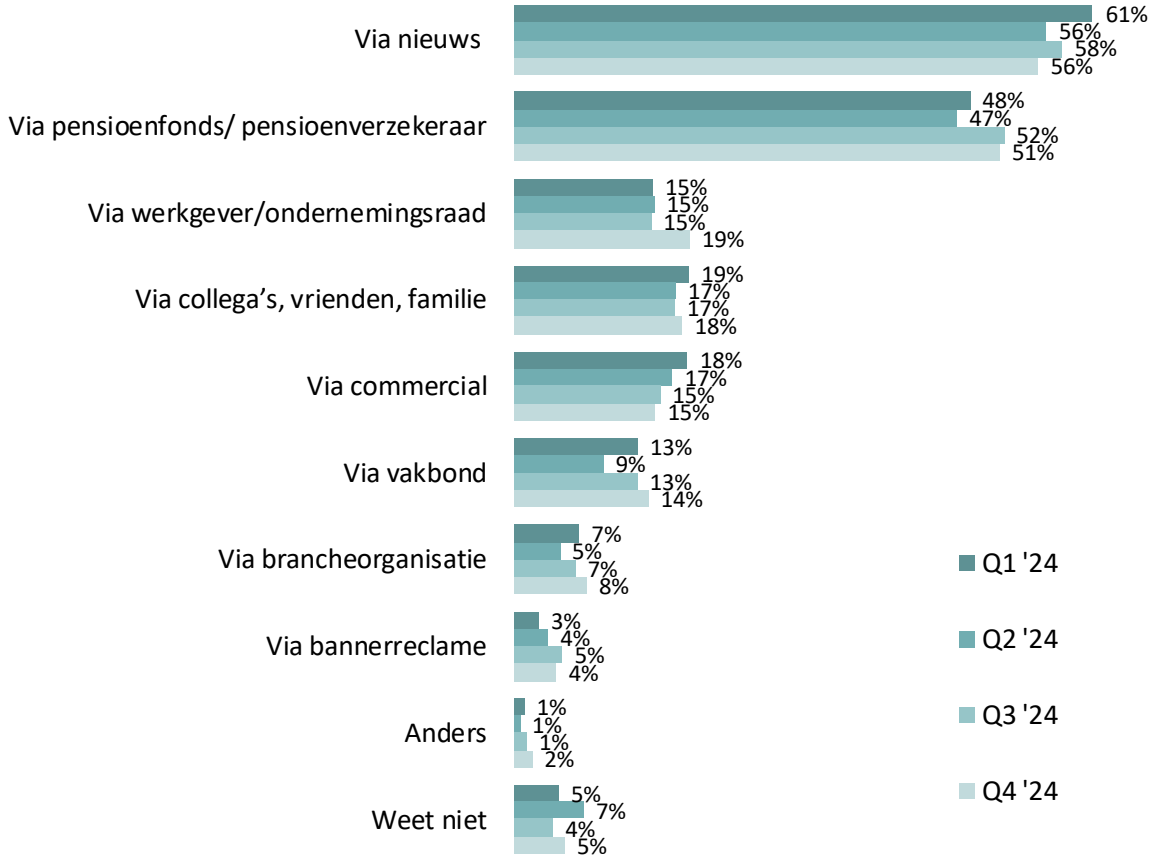

Link naar tabel bron van bekendheid

Vraag: Weet je ook nog waar of van wie je iets hebt gehoord over veranderingen aan het pensioen in Nederland?

In Q3, 2023 is de publiekscampagne over het nieuwe pensioenstelsel gestart. Met ingang van dit kwartaal zijn de antwoordopties: 'via een commercial op tv, online, radio' en 'via een bannerreclame' toegevoegd

Basis: iedereen die bekend is met het feit dat er dingen gaan veranderen aan het pensioen in Nederland.

Vóóral 55-plussers en hoog financieel geletterden horen wat via het nieuws en het pensioenfonds over de aanstaande veranderingen aan het pensioen

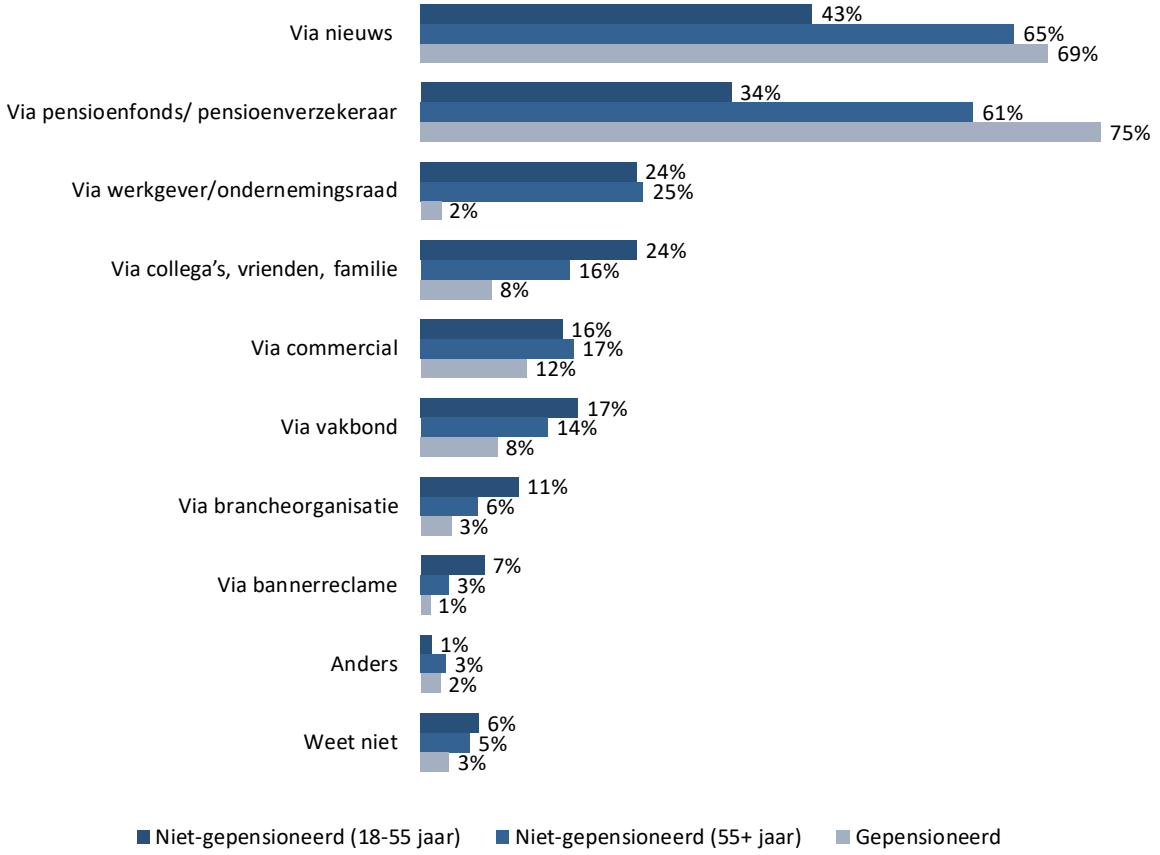

Link naar tabel wel/niet gepensioneerd

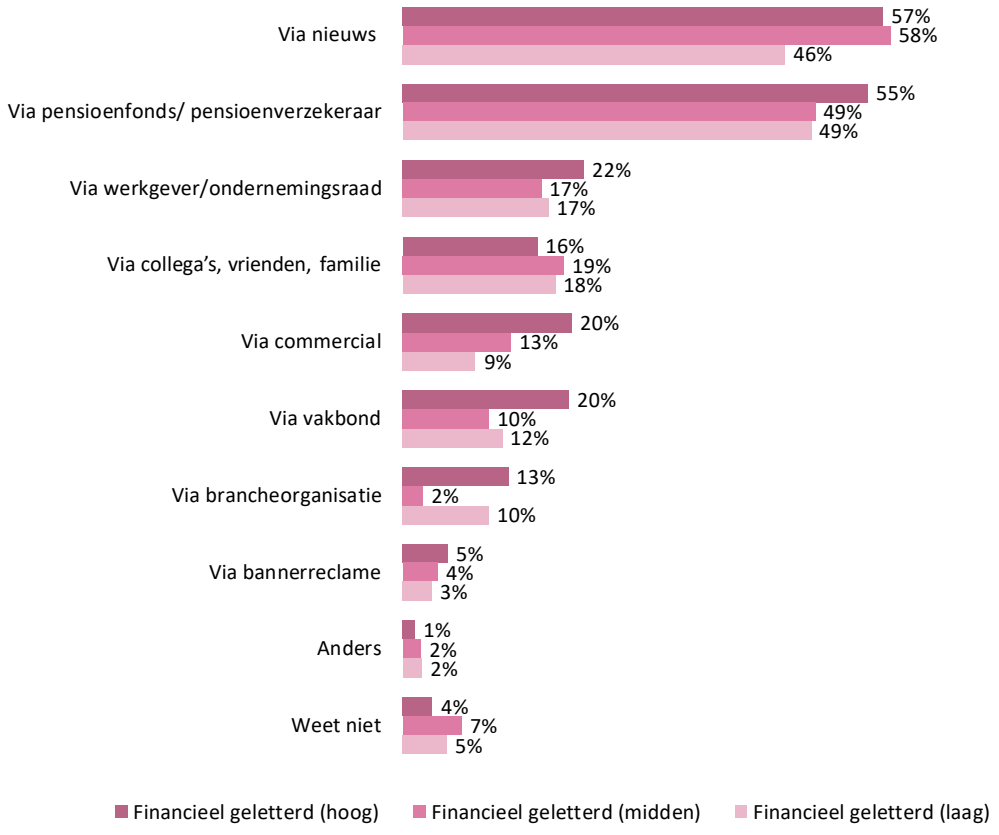

Link naar tabel mate financieel geletterd

Bijlagen

Verantwoording

Methode	Kwantitatief online onderzoek Aankondiging: online Reminder: online
Doelgroep en steekproef meting 10	Doelgroep: Algemeen publiek in Nederland (18 jaar of ouder) Steekproefkader: het consumentenpanel van Dynata Steekproef: netto 904 respondenten Doelgroep 1: Niet gepensioneerd 18-54 jaar: netto n= 480 respondenten Doelgroep 2: Niet gepensioneerd 55+ jaar: netto n= 210 respondenten Doelgroep 3: Gepensioneerd: netto n= 214 respondenten
Veldwerk	Het veldwerk heeft plaatsgevonden van 11 t/m 27 november 2024 De gemiddelde invultijd van de vragenlijst bedroeg: 7 minuten
Weging	De steekproef is gewogen op de achtergrondkenmerken geslacht, leeftijd, (Nielsen)regio en opleiding. De weegefficiency van Q3, 2024 meting bedraagt 96,0%. In het totaal krijgen de drie vermelde doelgroepen daardoor weer hun eigen gewicht, gebaseerd op onderstaande populatieaantallen*: Doelgroep 1: Niet gepensioneerd 18-54 jaar: 8.377.981 (59%) Doelgroep 2: Niet gepensioneerd 55+ jaar: 3.284.019 (23%) Doelgroep 3: Gepensioneerd: 2.515.000 (18%) **) Aantallen zijn gebaseerd op verhoudingscijfers van MOA Gouden Standaard en CBS bevolkingsprognose 2022*

Bijlagen

tabellen resultaten

Tabel: Vertrouwen in pensioenstelsel

	Q1 '24	Q2 '24	Q3 '24	Q4 '24
VERTROUWEN	5,7	5,9	6,0	5,9
Deelnemer-vriendelijk	6,2	6,3	6,3	6,3
Duidelijke communicatie	6,0	6,2	6,2	6,0
Eerlijk	5,9	6,1	6,2	6,0
Stabiel	5,9	6,1	6,1	6,0
Identificatie	5,3	5,5	5,7	5,5
Toereikend	5,2	5,4	5,5	5,3

<- Terug naar de grafiek

Tabel: Vertrouwen in pensioenstelsel verdeeld naar niet-gepensioneerd tot en met 55 jaar, niet-gepensioneerd 55+ en gepensioneerd

	Q1 '24	Q2 '24	Q3 '24	Q4 '24
Niet-gepensioneerd (18-55 jaar)	5,7	5,9	6,0	5,9
Niet-gepensioneerd (55+ jaar)	5,6	5,8	5,8	5,6
Gepensioneerd	6,1	6,1	6,3	6,0

<- Terug naar de grafiek

Tabel: Vertrouwen in pensioenstelsel verdeeld naar hoog, midden en laag financieel geletterd

	Q1 '24	Q2 '24	Q3 '24	Q4 '24
Financieel geletterd (hoog)	6,3	6,3	6,5	6,5
Financieel geletterd (midden)	5,7	6,0	6,0	5,8
Financieel geletterd (laag)	5,3	5,4	5,4	5,2

<- Terug naar de grafiek

Tabel: bekendheid pensioenkenmerken

	Q1 '24	Q2 '24	Q3 '24	Q4 '24
Het pensioen bestaat uit 3 delen: AOW, pensioen via de werkgever en aanvullend (waar)	89%	89%	88%	90%
Pensioen wordt meestal door de werkgever geregeld (waar)	79%	77%	78%	79%
De hoogte van het pensioen wordt vooral bepaald door wat je inlegt en niet meer door wat je loon is geweest (waar)	63%	66%	67%	68%
Zzp-ers hebben op dit moment geen recht op AOW (niet waar)	70%	66%	66%	65%
In de toekomst gaat iedereen over naar één groot landelijke pensioenfonds (niet waar)	60%	59%	57%	60%
Ik kan niets veranderen aan mijn pensioen (niet waar)	57%	58%	60%	56%
Het pensioen biedt ook plaats aan zzp-ers (waar)	53%	51%	56%	54%
De pensioenpot wordt steeds kleiner, straks is er geen geld meer voor de mensen die nu jong zijn (niet waar)	43%	48%	45%	43%

<- Terug naar de grafiek

Tabel: Bekendheid pensioenkenmerken verdeeld naar niet-gepensioneerd tot en met 55 jaar, niet-gepensioneerd 55+, gepensioneerd

	Niet-gepensioneerd (18-55 jaar)	Niet-gepensioneerd (55+ jaar)	Gepensioneerd
Het pensioen bestaat uit 3 delen: AOW, pensioen via de werkgever en aanvullend (waar)	86%	93%	96%
Pensioen wordt meestal door de werkgever geregeld (waar)	79%	79%	79%
De hoogte van het pensioen wordt vooral bepaald door wat je inlegt en niet meer door wat je loon is geweest (waar)	70%	63%	68%
Ik kan niets veranderen aan mijn pensioen (niet waar)	63%	61%	29%
In de toekomst gaat iedereen over naar één groot landelijke pensioenfonds (niet waar)	56%	73%	59%
Het pensioen biedt ook plaats aan zzp-ers (waar)	56%	55%	50%
Zzp-ers hebben op dit moment geen recht op AOW (niet waar)	55%	78%	84%
De pensioenpot wordt steeds kleiner, straks is er geen geld meer voor de mensen die nu jong zijn (niet waar)	30%	57%	65%
De mensen die nu werken betalen voor de mensen die nu met pensioen zijn (niet waar)	0%	0%	0%

<- Terug naar de grafiek

Tabel: Bekendheid pensioenkenmerken verdeeld naar hoog, midden en laag financieel geletterd

	Financieel geletterd (hoog)	Financieel geletterd (midden)	Financieel geletterd (laag)
Het pensioen bestaat uit 3 delen: AOW, pensioen via de werkgever en aanvullend (waar)	95%	89%	84%
Pensioen wordt meestal door de werkgever geregeld (waar)	87%	75%	76%
De hoogte van het pensioen wordt vooral bepaald door wat je inlegt en niet meer door wat je loon is geweest (waar)	74%	68%	62%
Zzp-ers hebben op dit moment geen recht op AOW (niet waar)	69%	64%	64%
In de toekomst gaat iedereen over naar één groot landelijke pensioenfonds (niet waar)	58%	61%	62%
Ik kan niets veranderen aan mijn pensioen (niet waar)	57%	59%	52%
Het pensioen biedt ook plaats aan zzp-ers (waar)	57%	54%	52%
De pensioenpot wordt steeds kleiner, straks is er geen geld meer voor de mensen die nu jong zijn (niet waar)	50%	45%	30%
De mensen die nu werken betalen voor de mensen die nu met pensioen zijn (niet waar)	0%	0%	0%

<- Terug naar de grafiek

Tabel: gedrag ten aanzien van pensioen

	Q1 '24	Q2 '24	Q3 '24	Q4 '24
Open EN lees je alle brieven en e-mails die je ontvangt van je pensioenfond(sen)? (% ja altijd)	38%	35%	34%	33%
Bekijk je hoe je pensioen ervoor staat door het UPO of www.mijnpensioenoverzicht.nl te bekijken? (% ja, elk jaar)	43%	37%	39%	41%
Heb je je de afgelopen 6 maanden op een andere manier met je pensioen beziggehouden? (% ja)	52%	50%	50%	53%
Heb je zelf wel eens iets veranderd aan je pensioen, bijvoorbeeld extra premie inleggen of het wijzigen van je risicoprofiel? (% ja)	25%	25%	27%	27%

<- Terug naar de grafiek

Tabel: gedrag ten aanzien van pensioen verdeeld naar niet-gepensioneerd tot en met 55 jaar, niet-gepensioneerd 55+ en gepensioneerd

	Niet-gepensioneerd (18-55 jaar)	Niet-gepensioneerd (55+ jaar)	Gepensioneerd
Open EN lees je alle brieven en e-mails die je ontvangt van je pensioenfond(sen)? (% ja altijd, ja meestal)	19%	48%	59%
Bekijk je hoe je pensioen ervoor staat door het UPO of www.mijnpensioenoverzicht.nl te bekijken? (% ja, elk jaar)	28%	61%	63%
Heb je je de afgelopen 6 maanden op een andere manier met je pensioen beziggehouden? (% ja)	56%	59%	35%
Heb je zelf wel eens iets veranderd aan je pensioen, bijvoorbeeld extra premie inleggen of het wijzigen van je risicoprofiel? (% ja)	32%	24%	18%

<- Terug naar de grafiek

Tabel: gedrag ten aanzien van pensioen verdeeld naar hoog, midden en laag financieel geletterd

	Financieel geletterd (hoog)	Financieel geletterd (midden)	Financieel geletterd (laag)
Open EN lees je alle brieven en e-mails die je ontvangt van je pensioenfond(sen)? (% ja altijd, ja meestal)	52%	31%	14%
Bekijk je hoe je pensioen ervoor staat door het UPO of www.mijnpensioenoverzicht.nl te bekijken? (% ja, elk jaar)	60%	37%	27%
Heb je je de afgelopen 6 maanden op een andere manier met je pensioen beziggehouden? (% ja)	67%	49%	42%
Heb je zelf wel eens iets veranderd aan je pensioen, bijvoorbeeld extra premie inleggen of het wijzigen van je risicoprofiel? (% ja)	40%	22%	23%

<- Terug naar de grafiek

Tabel: wel of niet bekend met veranderingen aan het pensioen

Ben jij bekend met het feit dat er dingen gaan veranderen aan het pensioen in Nederland?	Q1 '24	Q2 '24	Q3 '24	Q4 '24
Ja	63%	59%	61%	64%
Nee	26%	27%	25%	26%
Weet niet	11%	14%	14%	10%

<- Terug naar de grafiek

Tabel: wel of niet bekend met veranderingen aan het pensioen, verdeeld naar niet-gepensioneerd tot en met 55 jaar, niet-gepensioneerd 55+ en gepensioneerd

Ben jij bekend met het feit dat er dingen gaan veranderen aan het pensioen in Nederland?	Financieel geletterd (hoog)	Financieel geletterd (midden)	Financieel geletterd (laag)
Ja	83%	62%	46%
Nee	13%	27%	38%
Weet niet	4%	11%	16%

<- Terug naar de grafiek

Tabel: wel of niet bekend met veranderingen aan het pensioen, verdeeld naar hoog, midden en laag financieel geletterd

Ben jij bekend met het feit dat er dingen gaan veranderen aan het pensioen in Nederland?	Financieel geletterd (hoog)	Financieel geletterd (midden)	Financieel geletterd (laag)
Ja	73%	63%	46%
Nee	19%	24%	33%
Weet niet	8%	13%	21%

<- Terug naar de

Tabel: Bron van bekendheid veranderingen aan het pensioen

	Q1 '24	Q2 '24	Q3 '24	Q4 '24
Via nieuws	61%	56%	58%	56%
Via pensioenfonds/ pensioenverzekeraar	48%	47%	52%	51%
Via werkgever/ondernemingsraad	15%	15%	15%	19%
Via collega's, vrienden, familie	19%	17%	17%	18%
Via commercial	18%	17%	15%	15%
Via vakbond	13%	9%	13%	14%
Via brancheorganisatie	7%	5%	7%	8%
Via bannerreclame	3%	4%	5%	4%
Anders	1%	1%	1%	2%
Weet niet	5%	7%	4%	5%

<- Terug naar de grafiek

Tabel: Bron van bekendheid veranderingen, verdeeld naar niet-gepensioneerd tot en met 55 jaar, niet-gepensioneerd 55+ en gepensioneerd

	Niet-gepensioneerd (18-55 jaar)	Niet-gepensioneerd (55+ jaar)	Gepensioneerd
Via nieuws	43%	65%	69%
Via pensioenfonds/ pensioenverzekeraar	34%	61%	75%
Via werkgever/ondernemingsraad	24%	25%	2%
Via collega's, vrienden, familie	24%	16%	8%
Via commercial	16%	17%	12%
Via vakbond	17%	14%	8%
Via brancheorganisatie	11%	6%	3%
Via bannerreclame	7%	3%	1%
Anders	1%	3%	2%
Weet niet	6%	5%	3%

<- Terug naar de grafiek

Tabel: Bron van bekendheid veranderingen, verdeeld naar hoog, midden en laag financieel geletterd

	Financieel geletterd (hoog)	Financieel geletterd (midden)	Financieel geletterd (laag)
Via nieuws	57%	58%	46%
Via pensioenfonds/ pensioenverzekeraar	55%	49%	49%
Via werkgever/ondernemingsraad	22%	17%	17%
Via collega's, vrienden, familie	16%	19%	18%
Via commercial	20%	13%	9%
Via vakbond	20%	10%	12%
Via brancheorganisatie	13%	2%	10%
Via bannerreclame	5%	4%	3%
Anders	1%	2%	2%
Weet niet	4%	7%	5%

<- Terug naar de grafiek